

## Co je diabetes mellitus I. typu?

- chronické autoimunitní onemocnění
- vzniká v důsledku nedostatku hormonu inzulínu, který produkují  $\beta$ -buňky slinivky břišní
- u tohoto typu diabetu jde o úplné zničení buněk produkujících inzulín

### Léčba vždy vyžaduje:

- celoživotní dodávání inzulínu
- pečlivou kontrolu glykémii
- reakci na naměřené hodnoty
- ukázněnost ve stravování
- úpravy dávek inzulínu při fyzických aktivitách



## Rozhodli jste se do kolektivu Vaší MŠ zařadit dítě s diabetem 1. typu?

- pokud je dítě dobře kompenzované, může být po všech stránkách srovnatelné s ostatními dětmi
- není potřeba žádných úlev, jen porozumění ze stran učitelů a konkrétní pomoc
- nejdůležitější v práci s dítětem bude komunikace s rodiči!



**Není důvod, aby se děti neúčastnily společných aktivit, výletů, sportování. Není důvod je vyčlenit z kolektivu!**

## Je důležité vědět, co děti nejvíce ohrožuje!

### 1. HYPOGLYKÉMIE

- nízká hladina cukru v krvi (glykémie)
- za normálních okolností se pohybuje mezi **3,3 - 6,2 mmol/l**
- glykémii pod 3,3 mmol/l považujeme za hypoglykémii

### Příznaky hypoglykémie

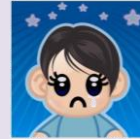
#### *kterých si můžete všimnout*

- podrážděnost a náladovost
- nervozita, zmatenost
- roztřesenost
- pocení
- potíže s mluvením
- bledost



#### *diabetik může dále pocítovat*

- rozmazané vidění
- rychlý srdeční tep
- slabost v kolenou
- mdloby



### Těžká hypoglykémie může vést ke ztrátě vědomí, záchvatům nebo kómatu a ohrožuje dítě přímo na životě.

### Nikdy nemůžete!

- dítě s hypoglykemií nechávat o samotě
- nutit dítě k fyzické aktivitě pokud pocítuje hypoglykémii

## Jak pomoci při hypoglykémii?

### Mírná hypoglykémie

**Příznaky:** hlad, únava, porucha soustředění, nervozita, pocení, bledost

### Střední hypoglykémie

**Příznaky:** podrážděnost až agresivita, porucha jemné motoriky – třes rukou, zhoršená artikulace, bolesti hlavy, neostré vidění, zrychlený puls, bušení srdce

### Těžká hypoglykémie

**Příznaky:** spavost či agresivita, nepřiměřený pláč či smích, zmatenost a porucha koordinace připomínající opilost, ztráta vědomí, křeče  
**Jak pomoci:** při vědomí podejte sacharidy formou sladkých tekutin ústy.

## Co je nutné udělat!!!

**Mírná hypoglykémie:** podat pečivo, oplatek, ovoce, čokoládu, cukr nebo sladkou tekutinu



**Střední a těžká hypoglykémie:** sacharidy ve formě cukru (2-8 kostek), nápojů - cukr v tekuté formě se lépe vstřebává, následně dát pečivo, oplatek, ovoce



**Při poruše vědomí nikdy nepodávejte nic ústy! Okamžitě aplikujte glukagon!**



**Pokud nenastane zlepšení stavu, volejte rychlou záchrannou pomoc, nemocný potřebuje podat glukózu rovnou do žíly.**

## 2. HYPERGLYKÉMIE

- zvýšená hladina cukru v krvi (glykémie)
- glykémii **nad 15 mmol/l** považujeme za hyperglykémii
- je škodlivá, vede k dehydrataci a ke ztrátě **životně** důležitých látek – sodíku, draslíku....

### Příznaky hyperglykémie

- zvýšená žížeň,
- časté močení
- vyčerpanost, únava
- mdloby/bezvědomí (je-li hladina cukru extrémně zvýšená)



### Dítě není přímo ohroženo na životě.

Potřebuje dávku inzulínu, která glykémii sníží. Řešení hyperglykémie je individuální, záleží na příčině, ze které nastala (vynechaná dávka inzulínu nadměrná konzumace jídla, infekce..)

### Pomůcky, které děti používají

**O práci s pomůckami Vás musí podrobně seznámit rodič dítěte.**

#### Aplikace inzulínu:

##### INZULÍNOVÁ PERA

Nutno aplikovat dítěti injekci



##### INZULÍNOVÉ PUMPY



*Jednodušší forma aplikace inzulínu. Na inzulínové pumpě pouze nastavíme potřebnou dávku inzulínu dle pokynů rodičů a potvrdíme odeslání.*

#### Měření glykémie:

##### GLUKOMETRY (různé typy)

Nezbytná pomůcka pro zjištění glykémie, od naměřené hodnoty se odvíjí dávkování inzulínu.



## Co je ještě dobré vědět?

- Většina předškolních dětí již dobře rozpozná a ohlásí hypoglykémii, která je ohrožuje nejvíce
- Na hypoglykémii musíte být připraveni
- vždy – ve třídě, na školní zahradě, na vycházce i na návštěvě kulturní akce.
- Dítě sebou musí mít vždy batůžek s glukometrem, svačinou, sladkým nápojem, cukrem nebo čokoládou.

### Při cvičení

- Může rychleji nastat hypoglykémie
- Je potřeba dbát na pocit dítěte, změřit mu glykémii, vpravit sladký nápoj
- **V KAŽDÉM PŘÍPADĚ DÁLE NECVIČIT!**

### Kulturní akce

Je důležité, aby bylo dítěti umožněno nasvačit se dle stravovacího plánu, na který je dítě zvyklé, zajistit změření glykémie kdykoli má potřebu.

### Školní výlety, školky v přírodě

Menší děti mohou vícedenní školní výlety či školu v přírodě absolvovat jen v doprovodu rodičů. Proto by měla být rodičům účast umožněna, třeba v pomocné funkci vychovatele, kuchařky apod.

### Stravování dětí s DM

- je shodné se stravováním všech dětí
- musí být pouze podáváno v přesném čase a v daném množství
- přesnou gramáž jídel určí vždy rodič na základě jídelního lístku

# Dítě s diabetem v Mateřské školce?



## Nebojte se!

**Přinášíme Vám pár informací,  
které Vám pomůžou.**



OS Dítě s diabetem  
Železářská 636/4  
709 00 Ostrava-Hulváky

tel.: 596 112 203  
mob: 731 501 020

E-mail: [radaOS@seznam.cz](mailto:radaOS@seznam.cz)  
[www.ditesdiabetem.cz](http://www.ditesdiabetem.cz)

Tento edukační materiál byl realizován za podpory



**OSTRAVA!!!**